

FILOLOGIJOS FAKULTETO 2022 M. FINANSINĖ ATASKAITA

1 lentelė. Valstybės biudžeto asignavimai (VBA)

	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Studijoms	3.554.985	4.406.538	4.295.116	4.339.642	4.257.488
Mokslui	786.071	940.151	1.013.382	1.166.986	1.473.292
Doktorantų mobilumui	8.400	8.000	31.500	Nebeišskiriama	Nebeišskiriama
Darbo užmokesčio didinimui	521.246	Paskirstyta studijų ir mokslo lėšose	363.405	1.088.827	1.753.254
Atskaitymai	-910.191	-1.054.051	-1.119.051	-1.141.284	-1.114.868
Papildomai skirta darbo užmokesčiui didinti	-	109.206	210.245	-	-
Iš viso:	3.960.511	4.409.844	4.794.597	5.454.171	6.369.166
Krūviai kituose fakultetuose	511.183	655.092	681.187	706.044	681.187 (planas)

Žvelgiant į kelių metų duomenis, galima pastebėti, kad Filologijos fakultetui skirti valstybės biudžeto asignavimai (VBA) auga, tačiau tam daugiausia įtakos turi akademinų darbuotojų darbo užmokesčio didinimui skirtos lėšos. 2022 m. už studijas Fakultetui buvo skirta kiek daugiau nei 2021 m., bet tai susiję ne su gerėjančiais stojimo rezultatais, o su norminių studijų kainų pakėlimu, nes pastarųjų metų priėmimo duomenys ir toliau rodo dėl įvairių priežasčių (demografinės situacijos, neigiamo viešojo diskurso apie humanitarikos pritaikomumą darbo rinkoje ir pan.) mažėjančius priimtųjų į filologijos studijas skaičius. Kita vertus, galima pasidžiaugti, kad už mokslą skiriamos lėšos toliau po truputį auga. Tai sietina su kasmet stabiliai didėjančiu už publikacijas gaunamų taškų skaičiumi teikiant mokslo ataskaitas LMT. Nuo visų pajamų į Vilniaus universiteto Bendrosios raidos fondą (BRF) yra nuskaitomas tam tikra procentas: nuo pajamų už studijas lietuvių kalba nuskaitomi 22%, už studijas užsienio kalba – 10%, už mokslą – 9%. Tad didėjant finansavimui, ypač studijų daliai, didėja ir atskaitymų suma.

Kadangi dalyje kitų fakultetų priėmimo rodikliai pastaraisiais metais buvo geresni nei Filologijos fakultete, Filologijos fakulteto dėstytojų krūviai juose, taip pat ir per tarpfakultetinius atsiskaitymus gautos sumos padidėjo. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad iš kitų fakultetų gaunamos lėšos naudojamos išskirtinai atlyginimams mokėti, didesnio šių lėšų sutaupymo tikėtis nereikėtų. Pasikeitus kalbų politikai Universitete ir užsienio kalbos mokymuisi tapus nebeprivalomu, situacija ateinančiais mokslo metais gali pasikeisti. Kita vertus, įgyvendinant individualiąsias studijas, visų fakultetų studentams bus suteikta galimybė rinktis ir Filologijos fakulteto siūlomus studijų dalykus.

2 lentelė. Fakulteto pajamos

	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Pajamos už studijas	261.610	344.949	396.603
Pajamos už kursus	155.419	106.745	186.418
Pajamos už nuomą	1.100	210	100
Pajamos už paslaugas	85.190	54.908	82.282
Projektų netiesioginės išlaidos	19.474	40.960	43.718
BUS ir gretutinės studijos	17.220	34.590	31.279
Kitos vidinės pajamos	26.482	67.197	109.836
Atskaitymai nuo pajamų	-77.468	-92.075	-114.133
Iš viso:	490.165	557.516	736.103

Filologijos fakultetas taip pat gauna pajamų ir be VBA. Nuo šių pajamų, kaip ir nuo VBA, tam tikra dalis atskaitoma ir į Universiteto BRF.

- Už studijas moka į valstybės nefinansuojamas vietas įstoję studentai, taip pat skolų turinys studentai, kartojantys neišlaikytus studijų dalykus ir atsiskaitantys eksternu bei sudariusieji laisvojo klausytojo sutartis. Kadangi padidėjo norminė studijų kaina, pabrango ir kredito kaina, tad lėšų 2022 m. surinkta daugiau. Už studijas ne užsienio kalba atskaitoma 22%, už studijas užsienio kalba – 10%. Tačiau problema yra susijusi su studijų programų vykdymo kalbos atvaizdavimu VU IS, nes tuo atveju, jei programa atverta ir užsienio piliečiams, ir Lietuvos piliečiams, siekiant užtikrinti skaidrų atskaitymų suvaldymą reikia dubliuoti tą patį studijų programos srautą.

- Filologijos fakulteto Kalbų mokykla ir Lituanistinių studijų katedra organizuoja įvairių kalbų kursus ne Vilniaus universiteto bendruomenei. Dėl politinės situacijos padidėjus rusakalbių imigrantų, norinčių mokytis lietuvių kalbos, skaičiui, išaugus vakarinių lietuvių kalbos kursų poreikiui, pajamos už kalbų kursus pakilo. Nuo šių pajamų į BRF atskaitoma 10%.
- Filologijos fakultetas prireikus gali pasiūlyti ir auditorijų nuomos galimybę, tačiau tai nėra daug pajamų atnešanti paslauga. Auditorijos nuomojamas pagal išorės poreikį (dažniausiai auditorijos nuomojamos kitiems padaliniais ar organizacijoms). Nuo šių pajamų į BRF taip pat atskaitoma 10%.
- Pajamoms už paslaugas priskiriami į nuosavas lėšas atkeliaujantys pavedimai už užsakomuosius darbus (pvz., organizuojamus mokymus, užduočių sudarymą ar pan.), taip pat visi surenkami Fakulteto organizuojamų konferencijų dalyvių mokesčiai. Nuo šių pajamų į BRF taip pat atskaitoma 10%.
- Projektams vykdyti nuo bendro suplanuoto biudžeto visuomet numatoma tam tikra dalis (atsižvelgiant į projekto finansuotojo sąlygas) netiesioginėms išlaidoms. Trečdalis šių išlaidų sumos tenka Universiteto centrinei administracijai, o du trečdaliai – Filologijos fakultetui. Iš jų kartais prireikia dengti sąmatose nenumatytas išlaidas, skirti projektinėms publikacijoms, administravimui.
- Pajamos taip pat gaunamos už Filologijos fakulteto organizuojamus bendrauniversitetinių studijų modulius (BUS) ir vykdomas gretutines studijas. Ši suma priklauso nuo kitų padalinių studentų skaičiaus Fakulteto dalykų grupėse. BUS įkainiai, deja, nebuvo perskaičiuoti jau keletą metų, ir gaunamos sumos yra santykinai nedidelės.
- Prie kitų vidinių pajamų priskiriamos pajamos, gaunamos už kitų Universiteto padalinių darbuotojams rengiamus kalbų kursus, už studijų tarptautiškumo rodiklius (koordinuoja Universiteto Tarptautinių ryšių skyrius, atsižvelgdamas į pagal mainus atvykstančių įvairių studijų pakopų užsienio studentų skaičių), už ne studijų programos dalykų (NPD) vykdymą, už programos „Dalyko pedagogika“ vykdymą (pagal atskirą padalinių susitarimą), už priimtus studijuoti Ukrainos piliečius, čia taip pat pridedamos savo lėšomis studijuojančių užsienio studentų įmokos už studijas.

3 lentelė. Fakulteto išlaidos darbuotojų atlyginimui

	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Tarnybinis atlyginimas ir „Sodra“	-3.896.652	-4.138.981	-4.614.956
Atostoginiai, nedarbingumas ir „Sodra“	-805.627	-832.178	-982.251
Autoriniai atlyginimai ir „Sodra“	-9.184	-8.897	-5.836
Priemokos ir „Sodra“	-390.768	-442.772	-369.552
Premijos ir „Sodra“	-77.894	-126.307	-116.764
Iš viso:	-5.180.125	-5.549.135	-6.089.359

Kylant atlyginimams, 2022 m. išaugo ir išlaidos tarnybiniais atlyginimams bei atostoginiams, nedarbingumo išmokoms. Autorinių atlyginimų, kurie dažniausiai mokami išoriniams disertacijų gynimo tarybų nariams, sumažėjo. Priemokų suma, susijusi su apmokėjimu už papildomas darbus (nemažai sumokama už su kalbų kursais susijusias veiklas) ir virškrūvius, buvo paskirstyta taip: apmokėta už 2021–2022 m. m. krūvio maksimumą viršijusias valandas, taip pat už kai kurių akademinų darbuotojų valandas, kurios, jiems pritarus, buvo perkeltos iš ankstesnių metų (2020–2021 m. m.).

Bendrai premijų 2022 m. buvo išmokėta mažiau, kadangi, skirtingai nei 2021 m., 2022 m. nebebuvo galimybės ne už mokslo pasiekimus premijuoti padalinio nuožiūra: buvo privalu susikurti KAP Tarybos patvirtintas skatinimo tvarkas. Tvarkoms atsiradus tik 2023 m. pradžioje, šio tipo premijų mokėjimas nukeltas į pirmąją 2023 m. pusę. Galima pasidžiaugti, kad Fakultetas skyrė daugiau lėšų premijoms už aukšto lygio mokslo pasiekimus. 2020 m. už 2019 m. mokslo pasiekimus buvo išmokėta 47.639 EUR, 2021 m. už 2020 m. mokslo pasiekimus – 69.972 EUR, 2022 m. už 2021 m. pasiekimus – 99.937 EUR.

Priemokų ir premijų skiltyse įtrauktos ne tik Fakulteto metinėse biudžeto sąmatose numatytos ir išleistos sumos: kai kurie Fakulteto padaliniai vykdo papildomas, projektams prilyginamas veiklas, už kurias pajamos atkeliauja į nuosavas lėšas, tad ir mokėjimai už įgyvendintus darbus fiksuojami nuosavų lėšų eilutėse ir, savo ruožtu, patenka į bendrą suvestinę.

4 lentelė. Fakulteto išlaidos mokslo reikmėms

	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Komandiruotės	-2.571	-3.239	-39.856
Kelionių kompensacijos	-2.162	-1.216	-11.968
Mokymai ir kvalifikacijos kėlimas	-558	-2.343	-1.139
Konferencijų ir kitų renginių organizavimas	-6.009	-3.388	-17.671
Reprezentacinės išlaidos	-499	-223	-355
Narystės mokesčiai	-1.500	-1.900	-250
Leidyba	-2.495	-1.256	-2.065
Spaudiniai	-4.835	-8.083	-3.271
Iš viso:	-20.629	-21.648	-76.575

2022 m. trigubai išaugo išlaidos mokslo reikmėms: nurimus pandemijai, ženkliai išaugo komandiruočių skaičius, doktorantų mobilumas ir kviestinių svečių vizitai (eilutė „kelionių kompensacijos“). Mokymų ir kvalifikacijos kėlimo išlaidos apima Fakulteto akademinį darbuotojų mokymus (taip pat ir nuotolinius), konferencijų registracijos mokesčius, kuriuos gali padengti Fakultetas, bet išlaidos, lyginant su 2021 m., šioje eilutėje sumažėjo. Tam įtakos galėjo turėti didelis darbuotojų, vykstančių pagal Erasmus+ programos įmonių paprogramę, skaičius.

2022 m. žymiai daugiau Fakulteto organizuojamų konferencijų vyko gyvai, tad organizacinės išlaidos taip pat šoktelėjo aukštyn. Kaip įprastai, išlaidos patiriamos organizuojant ir kitus renginius, susitikimus su ambasadoriais ar kitais aukšto rango atstovais, taip pat mokant kai kurių asociacijų narystės mokesčius Fakulteto lygiu (individualios narystės nėra padengiamos). Leidybos išlaidos apima tik Universiteto leidyklai skiriamas lėšas, dažniausia už disertacijų ir jų santraukų spausdinimą. Spaudinių eilutėje matomi leidiniai, kurie netampa Universiteto bibliotekos dalimi, jie yra leidžiami Fakulteto ar įsigijami trumpam laikui (skirti išdalyti studentams ar padovanoti).

5 lentelė. Fakulteto išlaidos ūkio reikmėms

	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Infrastruktūros mokestis	-65.019	-65.019	-65.028
Elektros energija	-19.158	-28.110	-54.728
Vandentiekis ir kanalizacija	-3.988	-3.074	-3.645
Ryšiai	-1.375	-1.152	-1.158
TVPC paslaugos	-206	-306	-704
Ūkinis inventorius	-2.775	-154	-592
Ilgalaikio turto įsigijimas	-4.268	-12.214	-33.958
Ilgalaikio turto remontas	-1.819	-3.994	-539
IT paslaugos	-85	-1.370	-2.234
Kanceliarinės prekės	-1.822	-430	-404
Reklama	-93	-1.222	-2.710
Kitos įvairios prekės	-9.768	-1.680	-66
Kitos įvairios paslaugos	-26.706	-27.581	-40.108
Iš viso:	-137.670	-146.483	-206.071

Studijų ir mokslo procesui užtikrinti nemažai lėšų skiriama ūkio reikmėms. Pagal Fakulteto naudingą plotą (4516 m²) kiekvienais metais yra mokamas infrastruktūros mokestis (1,20 EUR/m² per mėnesį). Pabrangus elektros energijai, pastebimai išaugo išlaidos už elektrą, vandens sąnaudos išliko stabilios, taip pat ir mokesčiai už laidinius Fakulteto telefonus. Fakultetas dažnai su įvairiomis smulkiomis remonto problemomis susitvarko savomis jėgomis, tad Turto valdymo ir paslaugų centrui (TVPC) už paslaugas mokama nedaug. Kiek daugiau nei 2021 m. buvo skirta smulkioms ūkio reikmėms, tačiau ypač pastebimai, beveik triskart daugiau, buvo investuota į ilgalaikio turto įsigijimą, t. y. įsigyta nemažai kompiuterių (ši investicija buvo galima ankstesniais metais sutaupius kitose, pvz., mokslininkų mobilumo, srityse). Prie ilgalaikio turto priskiriamos ir įsigytos knygos, administruojamos per Universiteto bibliotekos fondus (dažniausia tai doktorantų ir per projektus įsigijami leidiniai). Ilgalaikio turto remonto išlaidos ženkliai sumažėjo (gali būti ir dėl to, kad ankstesniais metais teko tam skirti didesnę sumą), šioms išlaidoms priskiriama projektorių, ekranų priežiūra, elektroninių spynų montavimas ir priežiūra, IT paslaugomis priklauso įvairūs technikos, pvz., spausdintuvų, remonto darbai. Kanceliarinių prekių išlaidos gali labai svyruoti, atsižvelgiant į papildomus finansavimo šaltinius: dažnai prekių įsigijama iš

projektuose neišnaudotų lėšų likučių, tad ir išlaidų suma nebūtinai atitinka realų prekių poreikį. Reklamos išlaidos daugiausiai susijusios su Fakulteto reklama *Facebook* platformoje, tinklalaidės *Kalba kalba* kūrimu, taip pat konferencijų ir susitikimų metu dalyviams dovanojama ir dalijama Fakulteto ir Universiteto atributika. Įvairių prekių spektras platus, daugiausia tai smulki kompiuterinė įranga ir dalys (pvz., kompiuterių pelės, klaviatūros, kameros, baterijos ir pan.), bet 2022 m. pavyko beveik visas reikalingas išlaidas padengti iš kitų finansavimo šaltinių. Kitų įvairių paslaugų skiltis apima daug įvairių sričių: tai išlaidos už darbuotojų skiepus, įvairių renginių koncertines ir kitokio pobūdžio programas, taip pat smulkesnius dalykus, kaip gėles įvairioms progoms, didelio formato spausdinimo paslaugas ir pan. Šioje eilutėje atsispindi ir lektorių, perkamų per agentūras, paslaugos (konkrečius atveju – suomių kalbos lektorius).

6 lentelė. Apibendrinti duomenys

	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Valstybės biudžeto asignavimai (po atskaitymų)	4.409.844	4.794.597	5.454.171
Krūviai kituose fakultetuose	655.092	681.187	706.044
Fakulteto pajamos	490.165	561.765	736.103
Išlaidos darbuotojų atlyginimui	-5.180.125	-5.676.728	-6.089.359
Išlaidos mokslo reikmėms	-20.629	-21.648	-76.575
Išlaidos ūkio reikmėms	-137.670	-146.483	-206.071
Iš viso:	216.677	192.690	524.313

Kaip matyti iš pateiktų duomenų, didžiausią Filologijos fakulteto išlaidų dalį sudaro darbuotojų atlyginimai, o jiems padengti Valstybės biudžeto asignavimų nepakanka. Iš dalies gelbsti papildomai gaunamos Fakulteto pajamos, bet didžiausias vaidmuo tenka lėšoms, gaunamoms už krūvius kituose padaliniuose, kuris būna aiškus tik ateinančių metų vasarį-kovą, nors turėtų paaiškėti einamųjų metų pabaigoje. Kol nėra atlikti faktiniai krūvių kituose fakultetuose skaičiavimai, iki galo nėra aišku, koks bus Fakulteto balansas. 2022 m. balansas yra teigiamas, tačiau iš šių sukauptų lėšų nemaža dalis bus skiriama skatinimui už 2022 m.: įnašą į studijų kokybę (apie 145.000 EUR) ir už ekspertinę veiklą bei komunikaciją (apie 25.000 EUR).